

ÎNCHEIERE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadî, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Serviciul Vamal,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Leonid Țîbuleac împotriva Serviciului Vamal cu privire la repunerea în termen, contestarea actului administrativ și restabilirea în funcție,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Leonid Țîbuleac și casată hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 18 decembrie 2015 și emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 04 septembrie 2015, Leonid Țîbuleac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal cu privire la repunerea în termen, contestarea actului administrativ și restabilirea în funcție.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, activând în cadrul Biroului Vamal Chișinău în calitate de colaborator vamal, la data de 27 iulie 2015, prin ordinul nr.762-p emis de directorul general al Serviciului Vamal, Tudor Balițchi, a fost sancționat disciplinar cu eliberarea din serviciu.

Invocă că, ordinul contestat are la bază ca argumente și sancțiunile disciplinare anterioare, aplicate în privința sa prin ordinul nr. 1567-p din 03 decembrie 2014 sub formă de observație, prin ordinul nr. 10-p din 16 ianuarie 2015 - muștrare aspră iar prin ordinul nr. 482-p din 16 iunie 2015 - muștrare.

Afirmă că, conform ordinului contestat, Comisia de disciplină a Serviciului Vamal a stabilit că, la data de 02 aprilie 2015 lui i-a fost repartizată declarația vamală nr. 3029I17135, cu 44 articole, pe culoar galben spre vămuire și necătând la faptul că, a identificat întocmirea greșită a declarației vamale în privința codurilor VIN și anul fabricării motocicletelor, el nu a efectuat modificările necesare și a validat declarația vamală, acțiuni prin care a încălcat prevederile art. 46 din Legea serviciului în organele vamale și a manifestat o atitudine iresponsabilă și superficială față de executarea obligațiilor de serviciu, încălcând prevederile Codului de conduită a

colaboratorului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 456 din 27 iulie 2009.

Consideră că, ordinul enunțat este ilegal, neîntemeiat și pasibil de a fi anulat, deoarece marfa repartizată spre vămuire pe culoar galben, presupune că nu va avea loc verificarea fizică a bunurilor, iar volumul mare de lucru nu i-a permis verificarea fiecărei motociclete, concomitent întocmind corect 44 adeverințe care au fost culese în baza facturilor și cu indicarea exactă a datelor motocicletelor.

Susține că, nu a avut loc diminuarea de la plățile vamale, deoarece el a prezentat rectificarea declarației în sistemul Asicuda Word, moment în care a fost depistat faptul validării unei declarații cu informații neautentice.

Menționează că, tot la data de 02 aprilie 2015, Serviciul Vamal a cunoscut despre faptul validării unei astfel de declarații, însă, sancțiunea disciplinară a fost aplicată tardiv, cu încălcarea prevederilor art. 209 din Codul muncii.

Mai indică că, ordinul de concediere a fost întocmit cu încălcarea prevederilor imperative ale art. 210 din Codul muncii și, anume, nu este indicat termenul de contestare și instanța în care sancțiunea poate fi contestată, ceea ce atrage nulitatea ordinului.

Consideră că, faptul validării unei declarații, care are unele inexactități, nu reprezintă un fapt excepțional în practica vamală, atâta timp cât aceasta nu urmărește fraudarea bugetului, ci este o situație care poate fi corectată printr-o procedură specială de rectificare, procedură pe care el a inițiat-o la momentul depistării inexactității.

Solicită, anularea ordinului nr. 762-p, emis de directorul general al Serviciului Vamal, Tudor Balițchi la data de 27 iulie 2015 cu privire la sancționarea disciplinară, prin care a fost eliberat din funcție, cu restabilirea sa în funcția deținută anterior.

Prin cererea suplimentară, reclamantul, în baza art. art. 277, 279 din CPC, a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, motivând că, la data de 01 septembrie 2015, s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere similară, care a fost restituită de către prima instanță la 03 septembrie 2015, astfel, consideră că și-a exercitat dreptul la acțiune în termen.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 decembrie 2015 acțiunea a fost repusă în termen și respinsă ca neîntemeiată.

Repunând în termen cererea de chemare în judecată, prima instanță a ținut cont de faptul că, reclamantul a făcut cunoștință cu ordinul de sancționare nr. 762-p din 27 iulie 2015, la data de 31 iulie 2015, iar la data de 01 septembrie 2015, și-a exercitat dreptul la acțiune, înaintând cerere de chemare în judecată cu privire la anularea actului administrativ, care a fost restituită de către instanța de judecată la data de 03 septembrie 2015 și adusă la cunoștință reclamantului la data de 04 septembrie 2015. În aceste circumstanțe și având în vedere faptul că, tot la data de 04 septembrie 2015, reclamantul a înaintat prezenta acțiune, prima instanță a constatat prezența circumstanțelor excepționale, care nu pot fi imputate reclamantului.

Prima instanță, respingând acțiunea, și-a argumentat poziția prin faptul că, Serviciul Vamal corect a concluzionat că colaboratorul vamal Leonid Țîbuleac, prin acțiunile sale, nu a respectat modul stabilit de perfectare a documentelor aferente operațiunilor vamale, astfel, încălcând prevederile ordinului Serviciului Vamal nr. 480-O din 18 decembrie 2006 cu privire la aprobarea metodologiei de prelucrare a

declarației vamale, precum și art. 15 alin. (1) lit. a), d), h), i) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000.

La respingerea acțiunii, prima instanță a mai constatat că, sancțiunea disciplinară a fost aplicată în termenul prevăzut de art. 209 din Codul muncii, reiterând că, angajatorul a constatat existența abaterii disciplinare la data de 10 iulie 2015 prin aprobarea încheierii cu privire la rezultatele investigațiilor de serviciu referitoare la acțiunile săvârșite de către colaboratorul vamal Leonid Țîbuleac, iar ordinul cu privire la sancționare a fost emis la data de 27 iulie 2015.

De asemenea, prima instanță a mai reținut la caz și prevederile art. 43 alin. (2) lit. h) din Legea serviciului în organele vamale și ale art. 86 alin. (1) lit. g) din Codul muncii, invocând că, reclamantul a încălcat disciplina muncii repetat, fapt confirmat prin ordinul nr. 1567-p din 03 decembrie 2014 - sancționat cu observație, ordinul nr.10-p din 16 ianuarie 2015 – sancționat cu mustrare aspră și ordinul nr. 482-p din 16 iunie 2015 – sancționat cu mustrare, iar ulterior a mai comis o abatere disciplinară, ceea ce a și servit temei pentru concediere.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 a fost admis apelul declarat de către Leonid Țîbuleac, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea, a fost anulat ordinul Serviciului Vamal nr.762-p din 27 iulie 2015 cu privire la sancționarea și a fost restabilit Leonid Țîbuleac în funcția de inspector al Biroului Vamal Chișinău, începând cu data de 27 iulie 2015.

Instanța de apel și-a argumentat concluzia prin faptul că, la emiterea ordinului cu privire la sancționare nr. 762-p din 27 iulie 2015, Serviciul Vamal a omis termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare prevăzut în art. 209 din Codul muncii, în acest sens, constatând că, raportul lui Vladimir Cebotarenco cu privire la declarația vamală 3029117135 din 04 februarie 2015 a fost înregistrat la Serviciul Vamal la data de 15 mai 2015, iar sancțiunea disciplinară a fost aplicată abia la data de 27 iulie 2015, ceea ce constituie temei de anulare a ordinului.

La fel, instanța de apel a mai constatat că, ordinul contestat nu întrunește condițiile de valabilitate stabilite în art. 210 din Codul muncii, deoarece în ordin nu este indicat termenul și organul în care sancțiunea poate fi contestată.

În afară de aceasta, instanța de apel a reținut că, circumstanțele invocate în ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare, nu sunt de natură să ducă la aplicarea celei mai aspre sancțiuni disciplinare, motivând că, în speță, se întrunesc doar 3 din cele 4 condiții indispensabile pentru aplicarea sancțiunii disciplinare și, anume, obiectul, latura obiectivă și subiectul, însă lipsește latura subiectivă, deoarece în cursul judecării cauzei nu s-a stabilit că, validarea declarației vamale a fost săvârșită cu vinovăție.

Instanța de apel, constatând că, Serviciul Vamal a admis derogări de la prevederile legale la emiterea ordinului de eliberare a apelantului din serviciu, a anulat ordinul contestat și l-a restabilit pe Leonid Țîbuleac în funcția deținută anterior, reieșind din prevederile art. 48 din Legea serviciului în organele vamale.

La data de 21 septembrie 2016, Serviciul Vamal a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea hotărârii primei instanțe în partea repunerii în termen și

emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată și depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond.

Invocă că, instanța de apel eronat a concluzionat că Serviciul Vamal a omis termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare prevăzut de art. 209 Codul Muncii, deoarece conform acestei norme legale, sancțiunea se aplică nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei.

În acest sens, relevă că, angajatorul, Serviciul Vamal a constatat existența abaterii disciplinare la data de 10 iulie 2015 prin aprobarea încheierii cu privire la rezultatele investigației de serviciu în privința acțiunilor săvârșite de către colaboratorul vamal Leonid Țîbuleac, iar ordinul nr. 762-p cu privire la sancționare a fost emis la data de 27 iulie 2015.

Astfel, consideră că, termenul de o lună prevăzut de legiuitor, a fost respectat.

Menționează că, este neîntemeiată și concluzia instanței precum că, Serviciul Vamal, la emiterea ordinului de sancționare, ar fi încălcat prevederile art. 210 alin. (1) din Codul muncii prin neindicarea în ordin a termenului și organului în care sancțiunea poate fi contestată, deoarece, Leonid Țîbuleac este colaborator vamal și funcționar public, și în obligațiunile sale intră cunoașterea legislației în vigoare, motiv pentru care a fost supus și a susținut atestarea pentru corespunderea funcției.

Consideră că, indicarea în ordin a posibilității contestării sancțiunii aplicate în ordinea stabilită de lege, nu contravine prevederilor art. 210 din Codul muncii, iar depunerea de către intimat a cererii de chemare în judecată în termenul și la organul corespunzător confirmă acest fapt.

De asemenea consideră că, cererea de chemare în judecată nu a fost înaintată în modul stabilit de lege, fiind depusă de o persoană neîmputernicită, fapt care nu întrerupe cursul prescripției extinctive conform în art. 277 alin. 1) lit. a), art. 278 din Codul civil, și atrage expirarea termenului de prescripție prevăzut în art. 17 al Legii contenciosului administrativ la data de 30 august 2015, astfel, acțiunea repetată depusă de către Leonid Țîbuleac la data de 04 septembrie 2015 este tardivă.

Susține că, instanța a apreciat arbitrar probele deoarece, circumstanțele sancțiunii disciplinare aplicate nu sunt de natură să ducă la aplicarea celei mai aspre sancțiuni disciplinare, or, instanța nu a luat în considerație faptul că, acțiunile intimatului constituie încălcare gravă a disciplinei de serviciu, prevăzută de art. 46 lit.d) al Legii serviciului în organele vamale și care constituie conform art. 43 lit. h) al aceleiași Legi, temei de eliberare din serviciu, mai mult, și din cererea de chemare în judecată rezultă că, intimatul a validat o declarație vamală ce conținea date eronate.

Afirmă că, instanța a ignorat și faptul sancționării disciplinare anterioare a intimatului prin ordinul nr. 1567-p din 03 decembrie 2014 – cu observație, prin ordinul nr. 10-p din 16 ianuarie 2015 – cu mustrare aspră și prin ordinul nr. 482-p din 16 iunie 2015 – cu mustrare, sancțiuni care nu au fost contestate și care nu erau încă stinse la data aplicării ultimei sancțiuni, circumstanțe, care la fel, constituie temei pentru eliberare din serviciu.

Consideră că, ordinul cu privire la sancționarea lui Leonid Țîbuleac nr. 762-p din 27 iulie 2015, emis de către Serviciului Vamal este legal, iar instanța de apel la soluționarea cauzei, nu a aplicat Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000, care este o lege specială și se aplică prioritar colaboratorilor vamali.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Serviciul Vamal nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Serviciul Vamal asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Serviciului Vamal ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Serviciul Vamal se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu

Valentina Clevadi

Mariana Pitic